

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Superbia è diuitijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

glebam circa principem & proprium generationis locum, cumulatim repositam inueniri narrant, & aliquas inde velut venas, in longum hinc inde produci. Sicut arborum à stipite latè sese explicant ac diffundunt radices: Ad eundem modum imagine non minùs impropria auri & auaritia, multa video germina, multosq; surculos una, eademq; stirpe auaritia coniuñctos. Quæ in genere dicta speciatim pereuremus.

A superbia initium sumamus, vnde initium sumit omne peccatum, quoniam initium omnis peccati est superbia: qui tenuerit eam adimplebitur maledictis, & subuertet eum in finem. Atque proprius diuitiarum vermis est superbia, teste S. Augustino, cui elidendo vt essent pares Philosophi, operam dederunt maximam, vt moderarentur elationem ex affluentia externorum bonorum, diuitiarum scilicet & potentia. Hæc moderatio, Christianis humilitas vocatur, quæ cohibet animum, ne insolescat, cum se homo copiosarum facultatum possessorem, & multis alijs imperitantem conspicatur; simulque efficit, ne ægrè ferat, quod his destitutus, eo in pretio non sit, apud vulgus, in quo sunt ceteri, qui his rebus abundant. Hinc Philosophum se videri volentem, qui tamen turpe ducebat, quod patre natus esset inope, his verbis increpat Epicæterus: *Estne turpe tibi, quod ipse non feceris, cuius tu causa non fueris? Quod alia ratione tibi euenit, quemadmodum dolor capitis aut febris? Si parentes tui fuerint inopes, aut alios reliquerint heredes, aut dum viuunt, tenuiter se sustentant, ignominia scilicet inde ad te redundat nulla. Nec pudenda hæc tibi cense. Discere scilicet illud potuisti ex Philosophis. Numquamne audiuisti, turpe id esse, quod sit dignum ignominia? id verò aliud esse nihil, quàm cui sit illudendum? Quisnamne porro est, quem irrides in eo, quia ipse non fecerit? Tunc verò patrem tuum effecisti talem? an in potestate est tua, vt rectius illa se habeant, qua ad ipsum pertinent? Permissumue id tibi est? Quid ergo oportet? Num velle ea quæ in manu tua non sunt? aut sista non consequare, timenda turpitudine & ignominia? Inculcat ex hac radice pullulantem superbiam suam & Seneca* his verbis. *Vehiculum, inquit, in quod depositus sum, rusticum est. Mula vinere se ambulando testantur; mulio excalceatus, non propter atatem. Vix à me obtineo, vt hoc vehiculum velim videri meum. Dirat adhuc peruersa recti verecundia. Quoties in aliquem comitatum lautiozem incidimus, inuitu erubesco. Quod argumentum est, ista qua*

III.

Eccli. 10. 35.
S. Aug. serm. 5. de Dom. & ser. 212. de temp.

Epicæter. apud
Arrian lib. 3.
cap. 26.

Senec. ep. 87.

probo, quae laudo, nondum habere certam sedem & immobilem. Quae sordido vehiculo erubescit, pretioso gloriabitur. Parum adhuc profeci, nondum audeo frugalitatem palam ferre, etiam nunc curo opinionum viatorum. Vides vermem superbiae? Vides quid ex opum aestimatione sentiant ij, qui ceteris sunt sapientiores?

IV.
1. Tim. 6.

S. August.
hom. 13.

Quid illis contingeret, quos diuitiae regunt, & agunt quod volunt? Qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & desideria multa, & noxia, quae mergunt homines in interitum & perditionem. Pecunia delectat, non timet, ait S. Augustinus, Bona res est pecunia, bona res est magna pecunia. Incidunt homines in tentationes, non times? In desideria multa incidunt stulta, & noxia, non times? Desideria quod ducunt, time. Quid est quod ducunt? Quae mergunt, inquit, homines in interitum & perditionem. Et adhuc surdus es? Interitum & perditionem non times? Sic Deus tonat, & stertis? Ceterum his, qui iam diuites sunt adhuc, consilium dedit Apostolus; Praecepit, inquit, diuitibus huius mundi, non superbe sapere. Vermis diuitiarum superbia est. Difficile est, ut non sit superbus, qui diues est. Tolle superbiam, diuitia non nocent. Sed attende, quid inde facere debeas, ne vacet apud te, quod largitus est Deus: Non superbe sapere. Ista vitia tolle, neq; spera in incerto diuitiarum. Tolle & hoc vitium. Omne pomum, omne granum, omne frumentum, omne lignum habet vermem suum; & alius est vermis mali, alius pyri, alius fabae, alius tritici; vermis autem diuitiarum est superbia, ex eiusdem Patris testimonio. Quid ita? Qui nummos habet, habet quo se vestiat splendide, quod splendide epuletur, quod splendide aedificet, quod magnos famulorum greges alat, quod magnificas pompas instruat, quod se aliorum ope, alios autem sua indigere existimet. Hinc se circumspicit, alios contemnit: hinc alta cogitat, & nullis se non sufficere sumptibus arbitrat. Phryne meretrix facta est, ut fieret opulenta; opulenta euasit, ut fieret superba; & quidem ut de ipso turpissimo quaestu superbiat. Nam, teste Athenaeo, Thebas se muris circumdaturam pollicebatur, si haec seriberent: Alexander exortit, Phryne meretrix reparauit. En quanta superbiae radix e pecunia? Nimirum grauis viri verbum est: Nemo vult esse diues, nisi ut inflatur inter eos, inter quos vult: & superior illis videatur. Postquam ergo diues factus est, postquam inflatus est, iniquitatem apponit super iniquitatem, ut dicat

Athen. l. 12.
esp. 22.

S. Augustin
in Psal. 48.